Gemeente Rheden

Raadsvergadering

Datum:	19 december 2017
Locatie:	gemeentehuis De Steeg, raadzaal
Voorzitter:	mevrouw P.M. van Wingerden-Boers
Griffier:	mevrouw M. Kateman
Wethouders:	de heer R. Haverkamp, mevrouw N. Olland, de heer C.E. Pos
Gemeentesecretaris:	de heer J. W. Kettelerij
Verslag	mevrouw T. Dirksen (Het Notuleercentrum)

Aan de orde:

1 Opening

2 Rondvraag

3 Vaststelling van de agenda

Bespreekstukken

4 Voorstel om: de uitvoering van de Theothorneregeling voor 2018 te verlengen voor een bedrag van € 18.000,00 voor de schouwburgzaal en € 6.000,00 voor Filmhuis Dieren; een gedegen toekomstvisie voor de maatschappelijke activiteiten voor de schouwburgzaal op te stellen en daarbij te betrekken de overige maatschappelijke activiteiten in Theothorne (portefeuille C. Pos)

5 Voorstel om: de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamercommissie 'Evaluatie Armoede- en Minimabeleid gemeente Rheden' over te nemen en het college te verzoeken om deze -waar mogelijk- voor 1 juli 2018 te implementeren; waar implementatie niet mogelijk is het college te verzoeken om de raad voor 1 juli 2018 te informeren over hoe uitvoering kan worden gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport (portefeuille R. Haverkamp)

Hamerstukken

6 Voorstel om: in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 1,2 miljoen uit de risicoreserve ter dekking van frictiekosten die ontstaan bij de overdracht van bedrijfsactiviteiten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor; in te stemmen met het verwerken van de structurele financiële consequenties van dit besluit in de meerjarenbegroting en deze aan de raad voor te leggen; het college van burgemeester en wethouders op te dragen om de beschreven zienswijze van de gemeenteraad op het voorgenomen besluit tot overdracht van bedrijfsactiviteiten van het Algemeen Bestuur van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor, over te brengen (portefeuille R. Haverkamp)

7 Voorstel om de bevoegdheid om: de bodemkwaliteitskaart binnen het eigen grondgebied te actualiseren op basis van feitelijk geconstateerde nieuwe waarden; op basis van de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart, de Nota bodembeheer te actualiseren, waarbij de nieuwe waarden worden opgenomen; de functieklassenkaart aan te passen overeenkomstig een vastgesteld bestemmingsplan; bodemkwaliteitskaarten en nota's bodembeheer van anderen te accepteren, te delegeren aan het college (portefeuille N. Olland)

8 Voorstel om: voornemens te zijn een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het afwijken van het bestemmingsplan 'Gebiedsontwikkeling Havikerwaard Zuid' ten behoeven van het realiseren van een drijvend zonnepanelenpark in de Havikerwaard Zuid; indien geen zienswijze wordt ingebracht tegen dit voornemen, burgemeester en wethouders te mandateren om te besluiten over afgifte van de verklaring van geen bedenkingen (portefeuille N. Olland)

9 Voorstel in te stemmen met het voorliggende Regionaal Programma Werklocaties (portefeuille R. Haverkamp)

10 Voorstel om in te stemmen met de verklaring van het college van burgemeester en wethouders dat zij maatregelen, als bedoeld in de notitie Vangnetregeling 2017, hebben genomen om tot een tekortreductie te komen als onderdeel van de aanvraag Vangnetregeling 2017 (portefeuille R. Haverkamp)

11 Voorstel om vast te stellen de Verordening op de heffing en de invordering van onroerendezaakbelastingen 2018 (Verordening onroerendezaakbelastingen Rheden 2018) (portefeuille R. Haverkamp)

12 Voorstel om vast te stellen de: Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2018 (Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Rheden 2018) (portefeuille R. Haverkamp)

13 Voorstel om vast te stellen de Verordening tot wijziging van de Verordening op de heffing en de invordering van belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2018 (portefeuille R. Haverkamp)

14 1 Vaststellen van besluiten n.a.v. aan de raad gerichte brieven
2 Vaststellen van de notulen van de raadsvergadering van 7 november en 28 november 2017
3 LTA inclusief lijst van toezeggingen
4 Vaststellen van besluiten n.a.v. lijsten van stukken ter kennisneming

15 Sluiting

Aanwezig:

De heer T.A.F.A. Klomberg	D66
Mevrouw A. Spaargaren	D66
Mevrouw Willemen- Pennings	D66
De heer F.F. Ort	D66
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
Mevrouw J. Dirks	SP
De heer H. Molenaar	SP
De heer P.R. Akkerman	SP
De heer J.A. Kuijpers	SP
Mevrouw L. van Vliet	SP
De heer A. de Lange	CDA
Mevrouw M.A. Reinders-Lueb	CDA
De heer H.H. Boesveld	CDA
De heer T. Frijlink	CDA
De heer J.M.J. Uijthof	VVD
De heer J.G. Hanssen	VVD
Mevrouw I.A.W. Hopmans	VVD
Mevrouw M.P. Bosschart	VVD
Mevrouw G. Hofstede	PvdA
De heer N. Booij	PvdA
Mevrouw M.G. Schoeman-Rossen	PvdA
De heer M. Sahan	PvdA
De heer G.T.R. Oei	GL
De heer T. Endeveld	GL
De heer G. Jochemsen	GB
Mevrouw M. Rook	GPR/B
De heer H. Witteveen	CU

1 Opening

De VOORZITTER opent de vergadering om 19.30 uur.

2 Rondvraag

1. De heer WITTEVEEN (CU) vraagt naar aanleiding van een bericht in de Gelderlander of in Rheden, net als in Arnhem, steeds meer mensen die daarvoor in aanmerking komen, afzien van de door de gemeente aangeboden collectieve zorgverzekering. Hij vraagt ook hoe de financiële voorwaarden in Rheden zijn in vergelijking met die in Arnhem en of er aanleiding is tot maatregelen.

Wethouder HAVERKAMP antwoordt dat in tegenstelling tot de gemeente Arnhem, in Rheden een toename in het aantal deelnemers zichtbaar is. De kortingen op de premie van de basisverzekering en de aanvullende verzekeringen zijn hetzelfde. Dit betreffen collectieve afspraken. De gemeentelijke bijdrage(n) in de kosten van de premie voor de aanvullende verzekeringen verschillen wel per gemeente. Daarnaast hanteert de gemeente Arnhem scherpere toelatingseisen voor het meest aanvullende pakket. Er is volgens hem geen aanleiding tot maatregelen. In Rheden wordt jaarlijks al actief ingezet op communicatie om de bekendheid van deze voorziening onder zowel de doelgroep als het maatschappelijk werkveld te vergroten. Het gaat daarbij onder andere om een voorlichtingsbijeenkomst voor het maatschappelijk werkveld, advertenties in de regiobode, inloopspreekuren en het persoonlijk aanschrijven van de doelgroep.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat hij gerustgesteld is.

De VOORZITTER deelt mee dat de uitzending van de vergadering nog niet helemaal goed loopt.

2. De heer MOLENAAR (SP) vraagt naar de gemeentelijke kredietbank. Uit een onderzoek van het televisieprogramma Kassa blijkt dat gemeentelijke kredietbanken erg hoge rentes rekenen. Gemeenten zijn vrij om het rentepercentage te bepalen. In Rheden betalen burgers 13% rente, dat is erg hoog ten opzichte van andere gemeenten, want het maximum is 14%. Hij vraagt hoeveel inwoners in 2017 zijn verwezen naar de kredietbank en hoeveel inwoners er een lening hebben. Hij vraagt ook waarom inwoners geen gebruik kunnen maken van bijzondere bijstand dan wel leenbijstand, en op basis waarvan dit hoge rentepercentage wordt gehanteerd. Hij vraagt tot slot of het college in staat en bereid is om het rentepercentage omlaag te brengen en of de keuze voor een andere kredietbank gevolgen heeft voor het rentepercentage.

Wethouder HAVERKAMP zegt dat hij niet weet hoeveel mensen dit jaar zijn verwezen. Rheden maakt gebruik van de kredietbank van Arnhem waar Rheden na Arnhem de grootste afnemer is. 331 Mensen uit Rheden hebben er een lening. De sociale kredietbank is een zogenaamde voorliggende voorziening in het kader van de Participatiewet waarbij mensen alleen in bijzondere omstandigheden van de bijzondere bijstand gebruik van kunnen maken. Statushouders kunnen er gebruik van maken op basis van leenbijstand. Bij de grondslag voor het rentepercentage wordt het risico afgewogen. Het college heeft vandaag besloten over de overstap naar de kredietbank Apeldoorn omdat Arnhem stopt. Het rentepercentage daar ligt op iets meer dan 2 %. Overwogen is om met Arnhem mee te gaan naar de landelijke kredietbank maar het rentepercentage is daar nog hoger. De kosten zullen structureel € 1,5 ton bedragen; omdat het alternatief, bijzondere bijstand, ongeveer evenveel kost, is dit gekozen. Op de vraag van de heer MOLENAAR (SP) waarom niet gekozen is om de uitvoering in eigen hand te houden als de kosten ongeveer gelijk blijven, zegt hij dat deze keuze het voordeel heeft dat tevoren bekend is wat de kosten zijn. De kosten van het alternatief zijn moeilijk in te schatten. Omdat Apeldoorn de dienstverlening in de gemeente verzorgt, komt dit op hetzelfde neer. Op de vraag van mevrouw ROOK (GPR/B) wat er gebeurt met de mensen die nu een lening in Arnhem hebben zegt hij dat die bij Arnhem blijven.
De heer KLOMBERG (D66) dankt voor de antwoorden op eerdere vragen en zegt blij te zijn met dit besluit. Het is prettig dat Rheden af is van het stigma van de hoge rente.

3. Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt naar het ontslag van de leden van de Adviesraad Sociaal Domein. De leden hebben onlangs met onmiddellijke ingang hun ontslag ingediend. Aanvullend op haar eerdere schriftelijke vragen wil ze er voor het kerstreces nog enkele stellen. Ze vraagt om het antwoord op haar vraag over de wettelijke verplichting waarin sprake is van “enige” ruimte in tijd en een extra inspanning van de gemeente als zich de komende periode een onderwerp aandient, nader toe te lichten. Naar aanleiding van het antwoord dat met het voortbestaan van de Themagroep Werk & Inkomen wordt afgeweken van de verordening, vraagt ze of met de instandhouding niet juist voldaan wordt aan de bestaande verordening. Ze vraagt wat de gevolgen zijn voor het lopende onderzoek van Movisie nu er geen reactie zal komen op de Tussenrapportage. Ze vraagt ook wie er verantwoordelijk is voor het versturen van de Tussenrapportage zonder het als ‘vertrouwelijk’ of als ‘concept’ te betitelen. Gezien het antwoord over de afhandeling van lopende zaken, namelijk dat vertrekkende leden zich constructief opstellen en zaken afhandelen in samenspraak met de gemeente vraagt ze hoe dit mogelijk is gezien de sfeer van wantrouwen intern in de raad en het ontbreken bij de gemeente van een vertrouwensbasis. Ze vraagt hoe de afhandeling op dit moment loopt en of de consequenties voor de besluitvorming over het Sociaal Domein in beeld zijn.

Wethouder POS antwoordt dat de drie wetten die in dit geval gelden, ruimte bieden voor de wijze waarop inwoners betrokken worden. De wet specificeert de vormgeving niet. Met de werkgroep Werk en Inkomen blijft de participatie van inwoners overeind. Het college streeft in allerlei situaties naar een klankbord bij inwoners. De wet biedt hier keuzemogelijkheden, maar de keuze hoeft nog niet gemaakt te worden. De adviesraad is er niet meer maar de leden werken tussentijds mee. Ze hebben meegepraat over de rapportage van Movisie die is verstuurd conform de bestaande afspraken. De leden werken constructief mee zodat het college ook de financiële verplichtingen naar de adviesraad kan nakomen. De sfeer is dus goed. De consequenties zijn in beeld: de rapportage wordt in januari verwacht en aan de raad voorgelegd. Het college zal zich beraden over de scenario's daarin.
Mevrouw ROOK (GPR/B) vraagt verduidelijking over haar eerste vraag: wat bedoelt het college met ‘een tijdje’. Wethouder POS verwijst naar zijn antwoord over de rapportage aan de raad en zegt dat ondertussen de gebruikelijke communicatie met inwoners over het beleid door zal gaan.

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Kuijpers(SP) aanwezig is vanaf het begin van de rondvraag.

4. De heer UIJTHOF (VVD) verwijst naar de raadsvergadering van november over de boerderijverplaatsing van Borghkeppel. Vanuit het dorp komen geluiden dat de eerder ontstane wrevel voortduurt. Hij betreurt dat en denkt dat de gemeente een rol kan spelen bij stappen in de richting van verzoening zodat inwoners vervolgens goed samen kunnen leven. Hij vraagt of het college de ontwikkelingen in Ellecom in de gaten houdt en wat zij kan bijdragen om de rust te laten weerkeren.

Wethouder OLLAND antwoordt met verwijzing naar wat ze in november zei, namelijk dat het college zich de ontstane tweedeling aantrekt. Het gesprek met Ellecoms Belang wordt voortgezet en het college zal de vinger aan de pols houden. Ze hoopt op een positieve verstandhouding tussen bewoners. De destijds aangenomen motie kan daar ook aan bijdragen.

De heer UIJTHOF (VVD) wijst erop dat met de motie middelen beschikbaar zijn gesteld, gericht op Middachten. De VVD heeft al geopperd om een feest voor het dorp te organiseren om de samenhang te bevorderen. Hij is blij te horen dat dit de aandacht van het college heeft en dat er eventueel actie zal worden ondernomen. Mevrouw WILLEMEN (D66) wijst erop dat met de motie geld is gevraagd voor bewoners, niet voor Middachten. Ze herinnert eraan dat de VVD het woord overheidsparticipatie toen veel heeft gebruikt. Ze vraagt waarom de VVD nu aan het college vraagt om meer te doen. De heer UIJTHOF (VVD) antwoordt dat de VVD naar inwoners luistert. Hij is blij met het antwoord van het college. Verder zegt hij dat er een verschil is tussen geld geven aan Middachten en de initiërende rol van het college inzake maatschappelijke samenhang. Mevrouw WILLEMEN (D66) zegt daarop dat er geen geld is gegeven aan Middachten. Bedoeld was middelen te geven met het oog op verbetering van de leefomgeving.

De VOORZITTER stelt voor de discussie niet over te doen.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt aan de VVD hoe hij vastgesteld heeft dat de wrevel voortduurt en hoe die er concreet uitziet. De heer UIJTHOF (VVD) antwoordt dat mensen van de VVD discussie en wrevel geconstateerd hebben en zegt verder dat hij vindt dat het college kansen moet aangrijpen om de saamhorigheid te verbeteren. Mevrouw DIRKS (SP) zegt dat de VVD grote woorden gebruikt zoals ‘verzoening’ en ‘intimidatie’. Ze vindt het antwoord niet duidelijk; het is vreemd dat de VVD niet kan benoemen wat hij hoort. De heer UIJTHOF (VVD) verwerpt de suggestie als zou hij dit niet gehoord hebben. Verder zegt hij blij te zijn dat de SP het woord intimidatie gebruikt en ook met het antwoord van het college over te ondernemen actie. Mevrouw DIRKS (SP) concludeert dat dit een tendentieuze rondvraag is. De heer UIJTHOF (VVD) zegt dat dit een mening is.

De VOORZITTER stelt voor de discussie af te sluiten en schorst de vergadering tot 20.00 uur.

Schorsing

De VOORZITTER heropent de vergadering en heet de heer De Lange (CDA) welkom.

3 Vaststelling van de agenda

De heer KLOMBERG (D66) dient een motie in vreemd aan de orde van de dag.

Motie Geen kandidaat-raadsleden op het stembureau

De Raad van gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 19 december 2017,

Constaterende dat:

1. Er een landelijke discussie is over de vraag of kandidaat-raadsleden voor de gemeenteraad een stembureau mogen bemensen;
2. De Kiesraad adviseert om terughoudend te zijn met de benoeming van personen die ook kandidaat zijn bij de betreffende verkiezing;
3. Het kabinet voornemens is de Kieswet te wijzigen zodat dat kandidaat-raadsleden niet meer als vrijwilliger een stembureau mogen bemensen;
4. Het wetsvoorstel pas in 2019 wordt behandeld en dus nog niet van kracht zal zijn tijdens de komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018,

Overwegende dat:

a. Het bemensen van een stembureau met vrijwilligers die ook kandidaat-raadslid zijn mogelijk kan leiden tot verstrengeling van (persoonlijke) belangen;
b. De gemeente Rheden integriteit hoog in het vaandel heeft staan;

c. Het wenselijk is om vooruitlopend op het wetsvoorstel reeds bij de komende gemeenteraadsverkiezingen geen kandidaat-raadsleden te benoemen op de stembureaus in de gemeente Rheden

Verzoekt het college om:
Vanaf de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 geen kandidaat-raadsleden te benoemen op de stembureaus in de gemeente Rheden,

Een gaat over tot de orde van de dag. Namens D66-fractie, Dorus Klomberg

De VOORZITTER stelt voor de motie te agenderen onder nummer 5A.

De VOORZITTER stelt vast dat de raad instemt met de gewijzigde agenda. Aldus wordt besloten.

Bespreekstukken

4 Voorstel om: de uitvoering van de Theothorneregeling voor 2018 te verlengen voor een bedrag van € 18.000,00 voor de schouwburgzaal en € 6.000,00 voor Filmhuis Dieren; een gedegen toekomstvisie voor de maatschappelijke activiteiten voor de schouwburgzaal op te stellen en daarbij te betrekken de overige maatschappelijke activiteiten in Theothorne

Mevrouw SPAARGAREN (D66) wijst erop dat het op deze laatste vergadering van het jaar weer 2 voor 12 voor Theothorne is. Zolang zij raadslid is, waren deze problemen regelmatig aan de orde. Voor Dieren is Theothorne van groot belang. Ze constateert dat er bij de verkoop dingen niet goed zijn gegaan en dat de uitbater niet verder kan. De eigenaar blijft buiten beeld. De raad moet jaar na jaar bijsturen, en een goede regeling als onderdeel van de cultuurnota blijft uit. De evaluatie was er al in mei maar toch wil het college nader onderzoek. Ze vraagt zich af waar het college mee bezig was; op deze manier kan de Theothorne-regeling in gevaar komen. Ze vraagt ook of het onderzoek naar referentiegemeenten een jaar kost. De antwoorden op haar vragen over Studio 26 roepen nieuwe vragen op die ze later nog zal stellen. Nu Studio 26 de afspraken niet nakomt door hoge onkosten te rekenen zodat verenigingen er geen gebruik van kunnen maken, vraagt ze of het college met deze onbetrouwbare partner toch een generieke regeling wil afspreken. Kunsthuis 13 is geprivatiseerd en failliet gegaan omdat de raad het tekort niet wilde aanvullen. Toch is juist het huidige ‘Kastanjelaan 13’ een voorbeeld van hoe het zou moeten gaan. D66 is voor een aanpak waarbij de gemeente geen verplichtingen aangaat en verenigingen die aan de voorwaarden voldoen een beroep kunnen doen op het RIQQ en vandaar uit betaald worden. Verenigingen moeten weten dat de subsidie niet automatisch doorloopt. Ze doet een dringend beroep op het college om nog eens na te denken over een generieke regeling voor de drie locaties. De gemeente zou niet de podia moeten subsidiëren maar de aanvragende verenigingen. Tot slot zegt ze dat D66 erg bezorgd is over het uitblijven van de cultuurnota. Ze vindt het jammer als het college meer bezig is met stenen dan met cultuur want dat bemoeilijkt het functioneren van het RIQQ.

Mevrouw VAN VLIET (SP) stelt vast dat er veel waardering is voor de activiteiten in Theothorne. Uit de evaluatie blijkt dat aan de voorwaarden voor de subsidie ruim wordt voldaan: alle organisaties zijn positief en er zijn positieve effecten op leefbaarheid, onderwijs en het winkelgebied vastgesteld. Wat de SP betreft, is het een goede subsidie en moet de regeling verlengd worden. Cultuur mag wat kosten. Ze noemt het beschamend dat er nu geen voorstel voor integraal beleid voorligt. Blijkbaar heeft het college veel moeite om problemen uit het verleden voor de toekomst op te lossen. Dit brengt onzekerheid met zich mee voor verenigingen. De SP vraagt om duidelijkheid over de planning, of de cultuurnota in de komende maanden komt of wordt doorgeschoven tot na de verkiezingen.

De heer DE LANGE (CDA) is blij dat het college opvolging geeft aan de motie van maart 2017 zodat er in deze periode geen problemen met de programmering zullen ontstaan. Over het vervolg stelt hij twee vragen. Hij vraagt op welke termijn het college voldoende zicht zal hebben op de behoefte aan investeringen en kredieten bij Theothorne op de middellange termijn. Verder vraagt hij naar de opvatting van het college over de zinsnede in de slotalinea van het memo over het betrekken van andere podia bij dit onderwerp. Dit lijkt een voorschot op de cultuurnota, al beseft hij dat daarover nu niet wordt besloten en dat dus de waarde van een dergelijk uitgangspunt gering is.

Mevrouw BOSSCHART (VVD) zegt dat in het verkiezingsprogramma van de VVD onder de titel ‘Goed samenleven in Rheden’ staat dat kunst en cultuur een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Graag had zij daarom een stevige en strategisch doordachte cultuurnota gezien. De raad heeft daar al lang op aangedrongen. Helaas is dit niet het geval hetgeen voor Theothorne en Het Filmhuis betekent dat ze problemen ondervinden met het vooruitdenken over de programmering. De VVD vindt een algemene podiumregeling van belang en dit voorstel is dan ook geen punt van discussie. Ze heeft wel vragen over de rol van het RIQQ en over mogelijke nadelen voor Velp want het uitgangspunt is wat haar betreft ‘gelijke monniken, gelijke kappen’. Nu de cultuurnota ontbreekt en gezien de mogelijke uitstraling op de culturele ontwikkeling van de gemeente, is voortzetting van de regeling gewenst. Dit wel onder de voorwaarden van een harde einddatum, een periode passend bij het culturele kalenderjaar en uitbetaling van een maandelijks voorschot. Ze gaat ervan uit dat er voor de einddatum een nota ligt met als uitgangspunt gelijke monniken, gelijke kappen. De VVD sluit zich op basis van deze argumentatie aan bij een nog in te dienen amendement.

De heer BOOIJ (PvdA) vindt de regeling voor de culturele sector van belang omdat die de huur betaalbaar houdt. Bezoekers en gebruikers zijn er enthousiast over. De PvdA vindt een podium in Dieren belangrijk. Het voorstel regelt de steun voor 2018 maar betrokkenen geven aan dat zij voor februari 2018 duidelijkheid moeten hebben over het eerste halfjaar van 2019, aangezien ze daarvoor al begin 2018 programmeren. Met het oog op de komende cultuurnota wil het college dit niet. Die nota werd al begin 2017 verwacht maar is er nog niet. Het college spreekt over ‘ergens in 2018’, meer is er niet duidelijk. Hij is daarover teleurgesteld en dient met GPR/B en de VVD een amendement om de betrokkenen meer zekerheid te bieden over de periode tot juli 2019.

Amendement Geef de cultuursector helderheid

De raad van de Gemeente Rheden, in vergadering bijeen op dinsdag 19 december 2017, sprekende over Schouwburgzaal Dieren (17.92),

Overwegende dat:

1. Het college voornemens is om een generieke podiumregeling in te stellen binnen het nieuwe cultuurbeleid;
2. Het college niet kan aangeven wanneer de Raad de cultuurnota, met daarin het nieuwe cultuurbeleid, kan verwachten;
3. Het college in afwachting daarvan de huidige subsidieregeling Stimulering gebruik Schouwburg Theothorne (kortheidshalve de ‘Theothorneregeling’) wil verlengen tot en met 31 december 2018;
4. Het schouwburgjaar echter niet een kalenderjaar beslaat maar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli;
5. De planning voor het theaterprogramma voor het seizoen 2018-2019 al in februari 2018 wordt opgesteld;
6. De Theothorneregeling voor wat betreft het toekennen van subsidie voor zowel de schouwburg als het filmhuis uitgaat van een schouwburgjaar als basis voor het verstrekken van subsidie;
7. Het voor de gebruikers van zalencentrum Theothorne noodzakelijk is om vóór februari 2018 helderheid te hebben over de voortzetting van de Theothorneregeling in 2019 om de programmering van het komende schouwburgjaar rond te kunnen maken;
8. De financiële risico’s voor de gemeente kunnen worden beperkt door de subsidie maandelijks uit te betalen;

Besluit:
Het voorgestelde besluit te vervangen door:

1. De uitvoering van de Subsidieregeling Stimulering gebruik Schouwburg Theothorne te verlengen tot en met 31 juli 2019 onder dezelfde voorwaarden en condities;
2. De meerkosten voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 juli 2019, te weten maximaal € 10.500,00 voor de schouwburgzaal en maximaal € 3.500,00 voor het Filmhuis, beschikbaar te stellen uit de algemene middelen en dit te verwerken in de Voorjaarsnota 2018, en dit bedrag maandelijks uit te betalen;
3. een gedegen toekomstvisie voor de maatschappelijke activiteiten voor de schouwburgzaal op te stellen en daarbij te betrekken de overige maatschappelijke activiteiten in Theothorne;

En gaat over tot de orde van de dag.
Fractie PvdA, Niels Booij; fractie GPR/B, Magda Rook; fractie VVD, Marleen Bosschart

De heer DE LANGE (CDA) vraagt aan de PvdA waarom in het belang van verenigingen wordt gevraagd om maandelijks uitbetalen terwijl dit ook een stuk onzekerheid met zich meebrengt. De heer BOOIJ (PvdA) antwoordt dat ook nu al wordt uitbetaald in termijnen, ook omdat dit de gemeente zelf meer zekerheid biedt. Op de vraag van de heer DE LANGE (CDA) of de gemeente met punt 3 van het amendement niet op de stoel van de uitbater gaat zitten, zegt hij dat dit ook in het voorstel van het college staat.
Mevrouw VAN VLIET (SP) vraagt hoe groot het probleem van de programmering is, of dit voor meer organisaties dan Rhederart geldt. Verder vraagt ze of het voorstel voor maandelijks betalen is voorgelegd aan de betrokken organisaties. De heer BOOIJ (PvdA) antwoordt dat er niet is overlegd omdat dit de huidige praktijk is. Hij wacht hier het antwoord van het college af. In een gesprek met Rhederart begreep hij dat meer organisaties programmeren van juli tot juli. Mevrouw BOSSCHART (VVD) vult aan dat met het maandelijks uitbetalen gegarandeerd is dat geld van inwoners terechtkomt waar het voor bedoeld is, namelijk voor voorstellingen. Mede in antwoord op de SP zegt ze dat de culturele kalender in deze sector van juli tot juli loopt. Mevrouw VAN VLIET (SP) antwoord dat dit haar bekend is maar dat Rhederart de enige is die op deze manier in Theothorne programmeert. De heer DE LANGE (CDA) denkt dit ook. Het Filmhuis programmeert op kortere termijn. In verband met het maandelijks uitbetalen wacht hij op het antwoord over de financiering op middellange termijn. Daarvan hangt af of het CDA het amendement steunt. Hij wil namelijk geen schijnzekerheid creëren.

De heer OEI (GL) zegt dat GL cultuur en daarbinnen het in stand houden van de schouwburg in Dieren van groot belang vindt. Hij is blij dat het college opvolging geeft aan de moties. Verder noemt hij het lastig als de gemeente afhankelijk is van een vastgoedeigenaar en een vastgoedexploitant. Het doel moet zijn om een gevarieerd cultureel aanbod te hebben, niet om het vastgoed rendabel te maken. Dit voorstel biedt op korte termijn een voorziening. Inzake het maandelijks uitbetalen wacht hij het antwoord van het college over de huidige praktijk af.

De heer JOCHEMSEN (GB) herinnert eraan dat hij al enkele jaren om duidelijkheid over Theothorne vraagt. Ook over Studio 26 heeft hij vele vragen gesteld en steeds geen antwoord gekregen. Pas in de antwoorden op D66 vindt hij antwoord op zijn vraag over het aantal voorstellingen. Hij vindt dit treurig. GB steunt het amendement van harte.

Mevrouw ROOK (GPR/B) verwijst naar de evaluatie van de Theothorne-regeling die duidelijk aantoont dat ruimschoots aan de voorwaarden van de moties is voldaan. De bezoekersaantallen tonen de behoefte aan. Zij gaat ervan uit dat dit gegeven wordt meegenomen bij de voorbereiding van de cultuurnota. GPR/B vindt dat de regeling verlengd moet worden en steunt het amendement voor verlenging tot 1 augustus 2019. Ze betreurt het dat het gevraagde onderzoek nog niet klaar is. Ze vraagt wanneer in 2018 precies het college denkt het aangekondigde toekomstbestendige beeld en de financiële consequenties voor te kunnen leggen. Zal dit nog in de huidige raadsperiode zijn, vraagt ze. Ze vraagt ook of de cultuurnota nog door de huidige raad besproken kan worden.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat ook de CU het een goed idee vindt om de Theothorne-regeling voort te zetten en verder te verlengen zoals het amendement vraagt. Weliswaar biedt dit de betrokkenen geen volledige zekerheid maar dit is wat de raad kan doen. Veel is aan het college. De raad legt in elk geval geen belemmeringen op voor de programmering.

Wethouder POS constateert dat de raad bezorgd is, net als het college. Hij zoekt oplossingen, in overleg met de exploitant en de eigenaar. Op de informatieavond heeft hij de situatie uitgelegd. De zaak heeft urgente aandacht. Hij zegt ernaar te streven om de cultuurnota nog in deze raadsperiode door te geleiden. Dit voorstel is bedoeld om urgente nood in 2018 te ledigen. Het signaal dat minstens een organisatie geholpen is met een verlenging tot medio 2019, zoals het amendement aangeeft, is gehoord. Wel stelt hij voor om de huidige wijze van bevoorschotting te handhaven. Vanavond beslist de raad over voortzetting van de Theothorne-regeling en over het ontwikkelen van een toekomstvisie. Het college zal nagaan wanneer de cultuurnota naar de raad kan worden doorgeleid. Mede in reactie op D66 zegt hij begrip te hebben voor de teleurstelling over het tempo. De ingewikkelde financiële situatie is daar debet aan. Het onderzoek daarnaar is niet gemakkelijk, maar dient zorgvuldig te zijn om de toekomstvisie voor de langere termijn te kunnen bepalen. Daar zullen ook andere organisaties bij betrokken worden. Dat neemt niet weg dat de raad recht heeft op antwoord. Hij onderschrijft wat de SP zegt over de waardering voor de Theothorne-regeling. Aan het CDA vraagt hij om de tweede vraag te herhalen.
De heer DE LANGE (CDA) citeert de slotalinea van het memo over het ontwikkelen van een generieke regeling onder dezelfde voorwaarden. Hij wil weten wat de waarde is van deze uitgangspunten, hij wil zeker weten dat deze niet van toepassing zijn op dit besluit. De VOORZITTER deelt mee dat het memo geen deel uitmaakt van de besluitvorming; dan zou er sprake zijn van impliciete besluitvorming.

De heer DE LANGE (CDA) is blij dit te horen omdat dit een belangrijk punt is. Wethouder POS stelt vast dat andere fracties vooral zijn ingegaan op het belang van de Theothorne-regeling en het uitblijven van beleid.

De heer DE LANGE (CDA) vraagt nog om antwoord op zijn eerste vraag over de investeringen op middellange termijn. Als het college daar onvoldoende zicht op heeft, zoals gezegd, kan dit betekenen dat het amendement de verenigingen slechts schijnzekerheid biedt. Wethouder POS antwoordt dat met het oog op een oplossing die voor de middellange termijn staat een benchmark wordt uitgevoerd met gemeenten die met een vergelijkbare situatie te maken hebben. Op de vraag van de heer DE LANGE (CDA) wanneer die is afgerond, zegt hij dat dit in 2018 zal zijn; hij kan dit niet preciseren.

Mevrouw SPAARGAREN (D66) vraagt of ze goed begrepen heeft dat het college nog deze periode met een nota komt. Wethouder POS zegt dat hij heeft meegedeeld dat het college overweegt hoe men nog in deze periode een voorstel voor cultuurbeleid aan de raad kan voorleggen. Op de vraag van mevrouw SPAARGAREN (D66) of dit voorstel ter besluitvorming voor zal liggen, voegt hij toe dat dit zal gebeuren als het college dit door wil leiden naar de raad. Mevrouw SPAARGAREN (D66) concludeert dat het voorstel dat voorligt bedoeld is om urgente nood te lenigen. Wethouder POS antwoordt dat het voorstel uitvoering is van de motie.

Mevrouw ROOK (GPR/B) merkt op dat dit voorstel een verlenging is van de motie, die immers betrekking had op de periode tot 2018. Als wethouder POS herhaalt dat dit uitvoering van de motie is, zegt de VOORZITTER dat GPR/B bedoelt dat de motie betrekking had op 2017 en dat dit voorstel hetzelfde doet voor 2018. Ze denkt dat de wethouder het daarmee eens is. Wethouder POS beaamt dat.
De heer BOOIJ (PvdA) vraagt naar aanleiding van het antwoord welke betalingstermijn nu gehanteerd wordt. Wethouder POS antwoordt dat nu per halfjaar betaald wordt. Betaling per kwartaal zou werkbaar zijn, maar verder indikken zou meer administratie met zich meebrengen. Mevrouw BOSSCHART (VVD) vraagt of ze goed heeft begrepen dat het verkorten van de betalingsperiode meer administratieve last betekent. Wethouder POS zegt dat dit klopt.

Tweede termijn

De heer OEI (GL) vraagt aan de indieners of zij bereid zijn om in het amendement de periode aan te passen. Daarop vraagt de heer BOOIJ (PvdA) om een schorsing.

Schorsing

De heer BOOIJ (PvdA) deelt mee dat het amendement als volgt is gewijzigd: in punt 1 van het voorgestelde besluit zijn de woorden “onder dezelfde voorwaarden en condities” geschrapte en in punt 2 is het woord “maandelijks” vervangen door “per kwartaal”.

De heer OEI (GL) is blij dat zijn suggestie is overgenomen.

De heer BOOIJ (PvdA) zegt dat er naast kritische opmerkingen ook positieve zijn te maken. Hij is blij met de constructieve reactie van de wethouder op het amendement en de steun van de raad. Hij gaat ervan uit dat de wethouder alles zal doen om nog deze periode een cultuurnota voor te leggen.

Mevrouw BOSSCHART (VVD) stelt vast dat de wethouder gezegd heeft dat er nog deze raadsperiode een cultuurnota komt en ook, dat dit niet zeker is. Ze zag graag een harde einddatum en vraagt nogmaals of de nota er deze periode nog komt. Ze hoort de wethouder over de hobbels bij de voorbereiding en vraagt zich af waarom dit niet lukt, in aanmerking nemend dat het college ook ieder jaar in staat is een jaarrekening te maken.

De heer DE LANGE (CDA) zegt dat het essentieel is dat er duidelijkheid komt voor gebruikers, vrijwilligere en de uitbater. Het CDA kan ook leven met het amendement. Hij wil geen strobreed in de weg leggen. Wel wil hij dat de wethouder zich maximaal inspant en daarom vraagt hij hem te bevestigen dat de zaak zijn volle aandacht en focus heeft.

Mevrouw VAN VLIET (SP) sluit zich aan bij het CDA. De SP steunt ook het amendement, in het besef dat voorstel en amendement lapmiddelen zijn.

Mevrouw SPAARGAREN (D66) spreekt nogmaals haar bezorgdheid uit over de aangekondigde generieke regeling en zegt te hopen dat het college daar nog over nadenkt. De beantwoording van haar vragen over Studio 26 roept meer vragen op die ze schriftelijk zal stellen. Ze heeft de indruk dat het college vooral met stenen bezig is, terwijl het over cultuur zou moeten gaan. Nog steeds is niet helder wanneer de cultuurnota komt en ze vraagt nogmaals of deze voor of na de verkiezingen komt.

Wethouder POS dankt voor de steun aan het voorstel. Hij zegt zich maximaal te zullen inspannen om te komen tot een goede organisatie van de cultuur en te doen wat nodig is om de gebruikers zekerheid te geven. Het is nu niet mogelijk om te zeggen of dit voor de verkiezingen zal gebeuren. De periode is kort; als het besluit van het college maar iets later komt, is de periode al voorbij. Hij vraagt hier begrip voor. De schriftelijke vragen van D66 ziet hij tegemoet.

Besluit

De VOORZITTER legt het amendement ter besluitvorming voor en stelt vast dat alle fracties instemmen. Het amendement is met algemene stemmen aangenomen. Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER legt het geamendeerde raadsvoorstel ter besluitvorming voor.
De heer DE LANGE (CDA) legt een stemverklaring af: het CDA dankt voor de uitvoering van de mede door het CDA ingediende motie. Daarmee is er veel duidelijkheid gekomen voor gebruikers en bezoekers die immers in een specifieke situatie verkeren.
De VOORZITTER stelt vast dat alle fracties instemmen. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen. Aldus wordt besloten.

5 Voorstel om: de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamercommissie 'Evaluatie Armoede- en Minimabeleid gemeente Rheden' over te nemen en het college te verzoeken om deze -waar mogelijk- voor 1 juli 2018 te implementeren; waar implementatie niet mogelijk is het college verzoeken om de raad voor 1 juli 2018 te informeren over hoe uitvoering kan worden gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport

De heer KLOMBERG (D66) vindt dit een mooi rapport, informatief, met een mooie conclusie die, in aansluiting op het Nibud, spreekt over samenhangend en ruimhartig beleid. Hij geeft een voldoende. Als de aanbevelingen worden opgevolgd zou het een ‘goed’ kunnen worden. D66 sluit zich aan bij de eerste aanbeveling om te streven naar een integrale visie en het centraal stellen van preventie. Dit is onvoldoende gebeurd en hij gaat ervan uit dat het college zich op dit punt zal inspannen. Er is nog veel te doen waar het gaat over de afstemming van registratiesystemen. Nu de ontwikkeling van wetgeving snel gaat is het moeilijk om systemen daarop af te blijven stemmen. Uit de aanbeveling over samenwerking met maatschappelijke partners blijkt dat er waardering is van die kant maar ook dat niet alle aanbevelingen zijn gerealiseerd. Om teleurstelling te voorkomen dienen opmerkingen van partners omgezet te worden in daden. Als dit niet gebeurt, moet dit ook gemeld worden. Hij vraagt specifiek om, gezien de kritiek, stappen op het gebied van de omgang van medewerkers met de doelgroep. Op de informatieavond is gesproken over het SMART formuleren en de definitie van armoedebeleid. Het concreet maken van doelen blijkt een probleem te zijn. College en raad hebben daarover verschillende opvattingen maar hij gaat ervan uit dat men er samen uit kan komen. Hij hoopt dat het college hierbij een voorzet wil doen. Hij ziet uit naar de uitwerking in juli.

De heer MOLENAAR (SP) dankt de leden van de Rekenkamercommissie. De SP onderschrijft de aanbevelingen op pagina 13, 14 en 15. De aanbevelingen op pagina 15, die ‘zijn blijven hangen’, zouden nog voor juli 2018 geïmplementeerd moeten worden. Dit had niet mogen gebeuren. De SP is op een aantal punten teleurgesteld. Zo is de Dullertsstichting, als ervaringsdeskundige, niet bij het onderzoek betrokken, zijn buurt- en inloophuizen niet bezocht en zijn slechts 92 interviews gehouden zodat het onderzoek slechts een indicatief beeld geeft. Hij is ook teleurgesteld dat de registratiesystemen nog steeds niet voldoende geschikt zijn, zodat er intern problemen met afstemming geeft. Dit terwijl er zo lang over gepraat is en inwoners zich digitaal moeten inschrijven. Hoewel alle stukken over dit onderwerp het uitgangspunt ‘luisteren, kijken en handelen vanuit de inwoner’ noemen, is er toch kritiek op de bejegening van de themagroep Werk en Inkomen. Voor de SP heeft het oplossen van dit probleem de hoogste prioriteit.

De heer DE LANGE (CDA) dankt de Rekenkamercommissie en citeert de overallconclusie die spreekt over samenhangend en ruimhartig beleid en het voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen. Er is reden om tevreden te zijn, maar ook reden om dat niet te zijn. Zo heeft Rheden relatief veel bijstandsgerechtigden. Het CDA vindt dat de inspanning erop gericht moet zijn mensen te laten meedoen. Hij vraagt aandacht voor gezinnen met kinderen uit de lage middeninkomens die het vaak zwaar hebben en te maken krijgen met de armoedeval. Het blijkt dat het ophogen van de inkomensgrens niet helpt omdat die in Rheden al ruim is. Hij stelt voor na te denken over gerichte inzet van middelen om deze gezinnen met een ogenschijnlijk goed inkomen te helpen. Het is goed om

gebiedsteams meer armslag te geven zodat deze sneller in beeld zijn. Er zou meer vertrouwen in professionals moeten zijn en minder in cijfers. Dit probleem was ook reden voor de motie over de Gelrepas en komt weer aan de orde als het zal gaan over de toegankelijkheid van Wmo-voorzieningen. Inzake de registratiesystemen vraagt hij of zijn indruk klopt dat het college eigen systemen wil handhaven en dit niet in Connectieverband wil oplossen. Ook vraagt hij wat het college vindt van de rol van bewindvoering. De kosten zijn hoog en hij vraagt zich af of de bewindvoerder niet werk doet van consulenten voor schulddienstverlening.

De heer UIJTHOF (VVD) zal een aantal eerder genoemde punten slechts kort herhalen. De VVD onderschrijft de aanbevelingen en dankt de Rekenkamercommissie. Zo is er de aanbeveling over afstemming van registratiesystemen, een punt dat in de raad eigenlijk niet aan de orde zou moeten zijn. Het college moet er gewoon voor zorgen dat dit werkt. Waar het gaat om de bejegening vindt hij dat er goed met mensen omgegaan moet worden en maatwerk geleverd. Waar het gaat om preventie wijst hij op het aantal van meer dan 1000 bijstandsgerechtigden. Hij stelt voor om bij de discussie in januari over het bijstandsbestand ook dit rapport te betrekken en zegt in dezen de reactie van het college te onderschrijven, namelijk dat primair ingezet moet worden op participatie via werk, zijnde de beste manier om mensen bij de samenleving te betrekken. Het doel is goed samenleven in Rheden.

Mevrouw SCHOEMAN (PvdA) zegt dat bestrijden en voorkomen van armoede een van de speerpunten van de PvdA is. Het Nibud vindt het beleid sober maar voldoende om de doelstelling te behalen, namelijk armoede voorkomen. Het college neemt de aanbevelingen van het Nibud over en zet zaken in gang. Vandaag gaat het over mensen en kinderen die al in armoede leven. Het beleid wordt vaak ruimhartig genoemd omdat de inkomensgrens veelal op 120 % van het minimumloon ligt. Dit zegt echter niet veel zolang niet bekend is om hoeveel mensen het gaat en een definitie ontbreekt. Ze ziet dat Rheden moeite doet om mensen te bereiken zoals bij het kledingpakket. De rechtstreekse benadering blijkt effectief en geeft mensen het gevoel dat ze ertoe doen. Om hoeveel mensen het ook gaat, het blijft belangrijk inzicht te krijgen in deze mensen met weinig toekomstperspectief. Het woord ruimhartig zegt ook niet zoveel als nog steeds niet alle mensen worden bereikt met de voorzieningen zodat zij ook mee kunnen doen. Ze vindt de conclusies niet opzienbarend en de aanbevelingen voor de hand liggend. Omdat de beoogde effecten moeilijk te meten blijken, de doelen onvoldoende SMART zijn, en de systemen een belemmering zijn voor een integrale aanpak, is dit rapport een wake-upcall. Ze heeft een amendement overwogen. Aan het college vraagt ze of het college deze conclusie herkent en bereid is om een heldere definitie van armoede te presenteren.

De heer OEI (GL) dankt de Rekenkamercommissie. Hij is blij met de bestuurlijke reactie en de bereidheid actie te ondernemen. Hij vraagt aandacht voor het concreter maken van doelstellingen. Weliswaar is dit geen doel op zich, maar vier jaar langs elkaar heen praten is ook niet goed. Hij stelt de raad voor om in te gaan op het aanbod van het college om in overleg de doelstellingen te concretiseren en hem te verzoeken om dit overleg in te plannen. Hij vraagt de fracties om een reactie.

Mevrouw ROOK (GPR/B) dankt de Rekenkamercommissie voor het gedegen rapport. Ze gaat ervan uit dat het college de aanbevelingen voortvarend oppakt. Ze herkent zaken zoals de problemen met de registratie. De aanbeveling om doelen SMART te formuleren vindt ze belangrijk. GPR/B heeft daar lang geleden al een motie over ingediend, maar raadsleden zeiden toen dat dit achterhaald is. Graag doet ze mee aan een werkgroep zoals GL die voorstelt. Ze wijst nog op de rol van de raad bij het richting geven aan de laatste twee aanbevelingen. Ze zal erop toezien dat de aanbevelingen worden uitgevoerd.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat de CU hecht aan een ruimhartig minimabeleid met aandacht voor het voorkomen van de armoedeval. Het Nibud concludeert dat het beleid de armoedeval niet in de hand werkt. Met het CDA is hij het eens dat gezinnen met kinderen uit de lage middeninkomens het zwaar kunnen hebben. Verder stelt hij vast dat het gebruik meer dan voor mogelijk werd gehouden is toegenomen. Het college gaat de aanbevelingen met spoed uitvoeren en hij zal dit op de voet volgen. Op de informatieavond heeft hij begrepen dat het niet eenvoudig is doelen SMART te formuleren omdat het strikt naleven ervan tot effect kan hebben dat mensen tussen wal en schip vallen. Vanwege het belang van een helder beleid dat geëvalueerd kan worden stelt hij voor een werkgroep te starten waar politieke randvoorwaarden in verband kunnen worden gebracht met uitvoeringsaspecten.

Wethouder HAVERKAMP zegt dat de eerste termijn de indruk zou kunnen geven dat het minimabeleid niet goed wordt uitgevoerd, maar dat is niet het geval. D66 geeft een voldoende, hij zou een 8 geven, en als de aanbevelingen zijn uitgevoerd wordt het misschien een 10. In antwoord op D66 zegt hij dat het college de samenwerking met partners meteen heeft opgepakt door met hen in gesprek te gaan om samen te werken aan de aanbevelingen. Tijdens de informatieavond heeft hij er al op gewezen dat

de diversiteit aan opvattingen een definitie moeilijk maakt. Hij heeft nagegaan welke definities Wijchen, Renkum en Doetinchem hanteren. Alleen Doetinchem heeft er een. Hij citeert deze. Er is sprake van diverse dimensies, toekomstperspectief, sociale uitsluiting en gebrek aan financiën. De laatste twee probeert Rheden te voorkomen, zijnde de doelstelling van het beleid. Het beleid is een succes, steeds meer mensen maken er gebruik van, zoals de CU al zei. Hij stelt verder vast dat de SP vooral ontevreden is over de manier waarop het onderzoek is uitgevoerd. Waar voor de SP de bejegening de hoogste prioriteit heeft, is dat voor het college het streven dat weinig mensen er gebruik van maken omdat ze in hun eigen behoefte kunnen voorzien. Hij is blij dat het CDA ziet dat een hogere inkomensgrens niet de oplossing is. Anders dan het CDA veronderstelt, wil hij met De Connectie bezien hoe een goed registratiesysteem gerealiseerd kan worden. Net als de VVD vindt hij het belangrijk om het signaal af te geven dat er fatsoenlijk met mensen moet worden omgegaan. Hij wil dit rapport net als al het andere beleid betrekken bij de discussie over het bijstandsbestand. In antwoord op de PvdA zegt hij het eens te zijn met de conclusie dat het beleid ruimhartig is.

Tweede termijn

De heer WITTEVEEN (CU) noemt het knap dat de wethouder aan de hand van een onmogelijke definitie toch duidelijk maakt waar het in essentie om gaat, namelijk sociale uitsluiting en in engere zin gebrek aan financiële middelen. Hij stelt voor dat deze twee aspecten deel gaan uitmaken van de definitie voor Rheden. Welke naam, minimabeleid of armoedebeleid, maakt hem minder uit.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vindt de naam ook niet van belang. Beter is het, zoals de wethouder zegt, samen te zorgen dat het goed komt.

De heer OEI (GL) zegt dat er meer mogelijkheden zijn dan de definities van omliggende gemeenten. Het SCP heeft er bijvoorbeeld een. Concreter maken van doelstellingen betekent niet dat de regels strakker moeten, zoals de wethouder heeft gezegd, maar dat de intenties helder zijn, ook om te voorkomen dat het beleid zo verschillend gewaardeerd wordt. Hij constateert dat CU en GPR/B willen meewerken aan een werkgroep om de doelen concreter te maken en wacht de reacties van andere fracties af.

Mevrouw SCHOEMAN (PvdA) zegt dat er inderdaad meerdere definities en verschillende invalshoeken mogelijk zijn. Die discussie moet men niet uit de weg gaan. Bij armoede spelen meer aspecten dan tekort aan geld. Het doel moet zijn om mensen in beeld te krijgen en te houden zodat de middelen voor het ruimhartige beleid goed worden besteed.

De heer UIJTHOF (VVD) dankt het college. In antwoord op GL zegt hij dat hij altijd al voor het smarter maken van doelstellingen is geweest. Zo wordt er al wel acht jaar gewerkt om de begroting te verbeteren. Het moet continu aandacht hebben. Hij zou dit overlaten aan de nieuwe raad, met frisse ideeën.

De heer DE LANGE (CDA) vraagt opnieuw de opvatting van de wethouder inzake bewindvoering. Als het om de definitie van armoede gaat, kan hij zich vinden in de gedachte van de twee componenten, het inkomen en de sociale component, maar het is nodig los te komen van het denken in inkomensgrenzen, wil men mensen bereiken voor wie het beleid bedoeld is. Hij vraagt GL verduidelijking over de werkgroep. Hij is bang dat het een praatgroep wordt en is wat sceptisch. Iedereen weet waar het over gaat, men moet aan de slag en niet praten.
De heer OEI (GL) reageert dat hij geen oeverloze praatgroep wil. Hij wijst erop dat dit een voorstel van het college is. Door een werkgroep die werd ingesteld voor de begroting 2017 is hij beter voorbereid en is verdieping gegeven aan de begroting zelf. Net als de VVD vindt hij dat een werkgroep niet alleen betrekking hoeft te hebben op dit onderwerp; het mag ook integraal.
De heer DE LANGE (CDA) vindt ‘integraal’ een gevaarlijk woord. Dit soort zaken kan ook door ambtenaren worden opgepakt en bovendien zijn de meeste werkgroepen vooral praatgroepen tenzij ze een strikte opdracht hebben. Als de heer OEI (GL) opmerkt dat hij bedoelde te zeggen dat de werkgroep verder kan gaan dan het armoedebeleid, zegt de heer DE LANGE (CDA) dat het woord ‘integraal’ verboden zou moeten worden omdat het een discussie dood kan slaan.

De VOORZITTER stelt voor deze discussie te sluiten.

De heer MOLENAAR (SP) vindt dat als er al een werkgroep komt, als nut en noodzaak zijn aangetoond, deze door de nieuwe raad ingesteld moet worden.

De heer KLOMBERG (D66) wijst op de definitie van het woord ‘integraal’: allesomvattend, dus niets uitgezonderd. Hij dankt het college. Hij weet niet of een werkgroep een idee is. Verder merkt hij op dat

men wel een definitie van armoede moet hebben om doelen smarter te kunnen formuleren. Maar hij begrijpt dat een definitie problematisch is.

Wethouder HAVERKAMP zegt in antwoord op het CDA over bewindvoering dat het inderdaad om een flink bedrag gaat. Hij kan op dit moment geen antwoord geven op de genoemde vraag, en zegt toe hem schriftelijk te beantwoorden.

Besluit

De VOORZITTER legt het raadsvoorstel ter besluitvorming voor en stelt vast dat alle fracties instemmen. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen. Aldus wordt besloten.

5.a Motie Geen kandidaat-raadsleden op het stembureau

De heer KLOMBERG (D66) licht de motie toe. Landelijk speelt een discussie over dit onderwerp. De Kiesraad heeft geadviseerd terughoudend te zijn met het benoemen van kandidaat-raadsleden op stembureaus en er is een wetsvoorstel in de maak, maar dat wordt pas in 2019 behandeld. Het kan leiden tot verstrengeling van belangen. Mede gezien het belang dat Rheden hecht aan integriteit en vooruitlopend op de wetswijziging doet D66 dit voorstel.
De heer UIJTHOF (VVD) vraagt wat in de motie wordt bedoeld met 'Vanaf de verkiezingen'. De heer KLOMBERG (D66) zegt dat bedoeld wordt 'met ingang van'.
De heer FRIJLINK (CDA) vraagt wat er moet gebeuren met de man, vrouw of partner van de kandidaat. De heer KLOMBERG (D66) antwoordt dat de motie duidelijk is dat het om kandidaat-raadsleden gaat.

Mevrouw DIRKS (SP) vindt dat men moet uitgaan van de integriteit van alle stembureauleden. Er zijn trainingen. En wat belangenverstrengeling betreft zegt ze veel voorbeelden te kunnen geven van mensen die ook belangen hebben, zoals haar collega-raadslid die niet op de lijst van de SP staat. Het is haar niet duidelijk welk probleem hiermee wordt opgelost en wie men hiermee uitsluit.

De heer DE LANGE (CDA) zegt de twijfel van de SP te delen. Hij vraagt of het niet beter is af te wachten welke ruimte de Kieswet nog geeft en of er daadwerkelijk een verbod komt.

De heer UIJTHOF (VVD) zegt dat hijzelf graag op een stembureau zit bij verkiezingen. Zijn ervaring is dat mensen dit integer doen. Hij begrijpt de intentie van de motie goed. Al bij de start van de procedure voor deze verkiezingen heeft hij in de commissie de vraag gesteld of dit wel van deze tijd is, kandidaat-raadsleden op een stembureau. Anderzijds overweegt hij dat de procedure al gestart is en dit mogelijk problemen gaat opleveren.

Mevrouw HOFSTEDE (PvdA) zegt dat ze de motivatie begrijpt. Maar net als SP en VVD stelt ze vast dat er nog veel vragen leven. In het belang van de integriteit die in de gemeente belangrijk wordt gevonden, zou ze voor zijn, anderzijds vraagt ze zich af wat dit procedureel betekent omdat zaken al in gang gezet zijn.

De heer OEI (GL) vraagt aan het college of het aannemen van de motie problemen oplevert voor de bezetting en hoe de uitnodigingen worden verstuurd. Aan de SP vraagt hij hoe zij denkt dat mensen reageren die foto's van kandidaten tegenkomen en deze even later in het stembureau tegenkomen.

De heer JOCHEMSEN (GB) vraagt zich af wat er moet gebeuren met mensen die lager op de lijst staan, de lijstduwers, en of het niet beter is een jaar te wachten op de wetgeving.

Mevrouw ROOK (GPR/B) noemt de motie sympathiek en is het ermee eens. Zelf zit ze om principiële reden niet op een stembureau. Ze vraagt hoeveel raadsleden op een stembureau zitten.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat de motie ook bij hem deze vragen oproept. Enerzijds overweegt hij dat raadsleden op deze manier hun betrokkenheid tonen; anderzijds vormt de schijn van belangenverstrengeling een nadeel, reden waarom hijzelf dit niet doet. Verder heeft hij vragen bij de uitvoering, bijvoorbeeld of er een verordening moet komen en of partijen leden moeten terugtrekken.

Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS antwoordt namens het college dat de Kieswet inderdaad zegt dat het mag en dat het Kabinet inderdaad voornemens is de wet te veranderen. Dit kan niet voor maart 2019. Het Kabinet vraagt in reactie op de Kiesraad om een discussie over dit onderwerp. Op de nu bij de gemeente bekende lijsten staat een tiental mensen, meest lijstduwers, en een viertal waarvan nog niet duidelijk is of ze op een lijst komen. Ze wijst erop dat het, mede doordat mensen langdurig aanwezig moeten zijn, niet makkelijk is mensen bereid te vinden. Van de kandidaat-raadsleden die zich aanmelden, zijn de meesten gelukkig bereid om ook bij verkiezingen waar de

opkomst lager is, aanwezig te zijn. Het college zou er begrip voor hebben als de raad dit verzoek aan het college zou doen. Er zijn wel praktische zaken waarmee rekening gehouden moet worden. Zo zijn de uitnodigingen uitgegaan, ligt er de vraag van GB wat te doen met lijstduwers die niet de intentie hebben in de raad te komen, en het probleem om de kandidaat-raadsleden op korte termijn te vervangen en te trainen. Medewerkers van de gemeente wil ze niet inzetten.
De heer UIJTHOF (VVD) vraagt of het wellicht een oplossing is om het verbod te beperken tot de bovenste 10 kandidaten. Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS zegt dat dit aan de indieners is. Desgevraagd licht ze toe dat van de huidige kandidaten er een tiental op stembureaus gaat zitten waarvan een deel lijstduwers. De heer UIJTHOF (VVD) veronderstelt dat er met zijn oplossing nog maar vier of vijf gevallen overblijven.

De heer KLOMBERG (D66) is teleurgesteld. De reacties laten zien dat men integer wil zijn en toch wil wachten op wetgeving. Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS zegt dat het college dit niet heeft gezegd. De heer UIJTHOF (VVD) zegt dat hij dit niet heeft gezegd. Hij heeft zich al uitgesproken op een moment dat er nog wat aan gedaan kon worden. De heer KLOMBERG (D66) reageert dat hij geen moment twijfelt aan de integriteit van wie dan ook. Hij verwijst naar de discussie in de raad over integriteit. Andere gemeenten gaan nog verder omdat ze inmiddels ervaring hebben met kwesties rond integriteit. Hij vraagt waarom Rheden niet vooruit wil lopen. En in reactie op wat de SP zei over persoonlijke belangen, zegt hij dat een bekend gezicht altijd invloed heeft. Ook de schijn van belangenverstrengeling moet vermeden worden. In reactie op het voorstel van de VVD zegt hij dat het om een principieel punt gaat en een duidelijke grens, dus iedereen die op de lijst staat. Als de heer UIJTHOF (VVD) vraagtekens zet bij partners en bestuursleden van een partij, zegt hij de vraag te begrijpen en herhaalt hij dat een grens getrokken moet worden. Iedereen op de lijst heeft een belang, ook de lijstduwer. De raad noemt praktische bezwaren maar het gaat om het principe. Hij denkt dat er nog genoeg tijd en mogelijkheden zijn om de praktische problemen op te lossen. Zo zouden verenigingen mee kunnen helpen om de vergoedingen te besteden aan een eigen doel.

Tweede termijn

De heer WITTEVEEN (CU) overweegt dat er waarschijnlijk een verbod komt. Ook dan zal dit waarschijnlijk praktische problemen geven. Hij ziet het punt maar overweegt ook dat het kort dag is. Hij is in dubio.

Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat ze haar standpunt al eerder bekend heeft gemaakt. Er mag geen reclame gemaakt worden rondom stembureaus. Ze heeft uit principe gekozen om het niet te doen.

De heer JOCHEMSEN (GB) heeft hetzelfde probleem als de CU. Maar gehoord het college over de praktische moeilijkheden en vanuit het idee dat het altijd goed is gegaan, zou hij alles zo laten.

De heer OEI (GL) zegt het inhoudelijk eens te zijn met D66 over de schijn van belangenverstrengeling. Hij is het ook eens dat Rheden het voortouw zou kunnen nemen nu het in Den Haag lang duurt. Maar de procedure is al in gang gezet en drie maanden zijn kort. Hij zou hier pragmatisch kiezen.

Mevrouw HOFSTEDE (PvdA) zegt dat de PvdA het principieel eens is met de motie. Wel is nog de vraag of de motie in overeenstemming is met wat de wetswijziging beoogt. Maar er zijn praktische problemen en ze begrijpt ook goed dat mensen graag op een stembureau zitten.

De heer UIJTHOF (VVD) vindt dat de vragen voldoende helder zijn.

De heer DE LANGE (CDA) stelt vast dat er op dit moment geen discussie is over de integriteit van raadsleden. De wet staat dit toe en er is een landelijke discussie. Hij ziet geen reden vooruit te lopen op de wet en stelt voor die af te wachten en zich daaraan te conformeren.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt opnieuw welk probleem dit oplost. De SP wil uitgaan van de integriteit van alle stembureauleden, en overweegt ook dat iedereen, wie dan ook, belangen heeft.
De heer KLOMBERG (D66) reageert op de SP. Hij wil met de motie vooral een probleem voorkomen. Ze begrijpt dat D66 de reacties jammer vindt, maar zij vindt het jammer dat D66 drie maanden voor de verkiezingen met dit voorstel komt en dan zogenaamd principieel doet. De heer KLOMBERG (D66) antwoordt dat hij een wetswijziging alvast in de gemeente wil invoeren, misschien om discussie te voorkomen. De SP vindt hem kennelijk niet principieel genoeg. Hij ziet dat er praktische problemen zijn maar die zijn oplosbaar. En hij vindt het zijn goed recht om te bezien of er voldoende steun is voor zijn voorstel. Mevrouw DIRKS (SP) antwoordt dat ze iedereen principes gunt maar niet in aanloop naar een wetswijziging. De heer KLOMBERG (D66) zegt zich niet te kunnen vinden in deze suggestie over zijn motief.

De heer UIJTHOF (VVD) vraagt om een schorsing.

Schorsing

De heer DE LANGE (CDA) merkt op dat er nog vele vragen leven waarop ook vanavond geen antwoord komt. Daarbij loopt er nog een discussie over integriteit. En er zijn praktische bezwaren. Hij sluit zich aan bij wat de SP daarover zegt. Omdat de motie teveel vragen oproept en de kwaliteit van besluitvorming in het geding is, steunt het CDA de motie niet.

De heer OEI (GL) merkt op dat het CDA zelf geen vragen stelt. Hij vraagt aan het college of het klopt dat de motie uitvoerbaar is maar wel consequenties heeft. Verder vraagt hij naar de orde van grootte van kosten. Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS zegt dat dit klopt. Ze kan niet zeggen hoeveel het kost, geen tonnen in elk geval. De heer DE LANGE (CDA) merkt op dat ook dit een vraag is waarop geen antwoord bestaat. Het lijkt hem niet nodig om alle gestelde vragen te herhalen.

De heer KLOMBERG (D66) zegt dat het vooral een principieel punt is. Hij hoort een positieve grondhouding tegenover de motie en begrijpt dat praktische bezwaren raadsleden weerhouden. Hij zal de uitslag van de stemming accepteren, dus ook de integriteit van raadsleden niet in twijfel trekken. De heer DE LANGE (CDA) merkt op dat uren van ambtenaren ook geld kosten. Hij heeft geen antwoord over de financiële consequenties en toch wordt een standpunt verwacht.

Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS constateert dat D66 behoefte heeft aan een principe-uitspraak waar anderen, denkend op een ander niveau, vooral de praktische bezwaren aanvoeren. Het spijt haar dat ze geen verder inzicht in de financiën kan geven maar voor het college is dat geen bezwaar.

Mevrouw HOFSTEDE (PvdA) zegt dat ze persoonlijk moeite heeft om te stemmen aangezien dit voorstel ook over haar gaat en ze dus impliciet over zichzelf stemt. Ze is principieel voor deze motie, maar zal zich onthouden.

De heer KLOMBERG (D66) bespeurt moeite bij sommige raadsleden. Hij ziet welke kant de stemming opgaat. Hij trekt de motie in.

Mevrouw DIRKS (SP) vraagt, in aanmerking nemend dat de Kiesraad vraagt terughoudend te zijn met de benoeming van raadsleden, wat het college kan doen om tegemoet te komen aan hetgeen de raad heeft besproken. Kan men bijvoorbeeld bepaalde mensen niet bij elkaar plaatsen?

Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS stelt als VOORZITTER vast dat de motie is ingetrokken. Zij licht toe dat mensen die zich aanmelden een voorkeur voor een stembureau kunnen aangeven en dat meestal doen op praktische gronden, omdat het in de buurt ligt bijvoorbeeld. Ze vindt het lastig ambtenaren de opdracht te geven rekening te houden met partijachtergrond. Mensen zijn immers soms gewend samen op te trekken. Ze wil eventueel kijken of dat mogelijk is maar dan moet de opdracht wel duidelijk zijn.

Mevrouw DIRKS (SP) vindt het antwoord helder.

De VOORZITTER concludeert dat er geen besluit genomen hoeft te worden.

Hamerstukken

6 Voorstel om: in te stemmen met het beschikbaar stellen van € 1,2 miljoen uit de risicoreserve ter dekking van frictiekosten die ontstaan bij de overdracht van bedrijfsactiviteiten van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor; in te stemmen met het verwerken van de structurele financiële consequenties van dit besluit in de meerjarenbegroting en deze aan de raad voor te leggen; het college van burgemeester en wethouders op te dragen om de beschreven zienswijze van de gemeenteraad op het voorgenomen besluit tot overdracht van bedrijfsactiviteiten van het Algemeen Bestuur van Presikhaaf Bedrijven aan Scalabor, over te brengen

De heer MOLENAAR (SP) legt een stemverklaring af: de SP stemt in met het voorstel in aanmerking nemend het antwoord op schriftelijke vragen gesteld na de informatieavond over Presikhaaf Bedrijven:

Scalabor betekent een nieuwe fase in het realiseren van passend werk. Uitgangspunt is een zo regulier mogelijke werkplek buiten de eigen organisatie tenzij dat niet mogelijk is. Voor medewerkers in module 8 geldt het ‘tenzij’. Ook wordt aansluiting gezocht bij instellingen die activerend werk aanbieden. Scalabor streeft ernaar een breed spectrum van werkzaamheden aan te bieden. De SP vraagt verder extra aandacht voor degelijke en blijvende begeleiding.

De heer BOESVELD (CDA) legt een stemverklaring af: het CDA stemt voor en overweegt daarbij de keuzes: historisch moment of historisch jaar. In vele vergaderingen heeft de raad zorgen geuit over de financiële ontwikkelingen voor de gemeente en zorgen over de medewerkers. Niet zeker is wat de toekomst brengt maar het CDA wil erop vertrouwen dat de zaken ten goede keren, dat het zowel voor de medewerkers als voor de gemeente een goede ontwikkeling zal zijn.

Mevrouw SCHOEMAN (PvdA) legt een stemverklaring af: de PvdA stemt in met het voorstel. Het is een belangrijke logische stap in een complex proces. Hopelijk zorgt Scalabor voor een goede landing van Sw-medewerkers omdat dit de beste waarborg is voor behoud van hun werk, en hopelijk is er veel aandacht voor hun ontwikkeling. Met de bestuurders op afstand moet Scalabor zich als sociaal bedrijf bewijzen. Mede gezien de prestatieafspraken en het feit dat het bedrijf zich ook richt op nieuwe instroom, is er vertrouwen. De PvdA wenst medewerkers en Scalabor succes.

De raad besluit conform het voorstel.

7 Voorstel om de bevoegdheid om: de bodemkwaliteitskaart binnen het eigen grondgebied te actualiseren op basis van feitelijk geconstateerde nieuwe waarden; op basis van de geactualiseerde bodemkwaliteitkaart, de Nota bodembeheer te actualiseren, waarbij de nieuwe waarden worden opgenomen; de functieklassenkaart aan te passen overeenkomstig een vastgesteld bestemmingsplan; bodemkwaliteitskaarten en nota’s bodembeheer van anderen te accepteren, te delegeren aan het college

De raad besluit conform het voorstel.

De heer UIJTHOF (VVD) deelt mee dat hijzelf en mevrouw Bosschart bij dit besluit niet aanwezig zijn omdat zij betrokken zijn bij dit onderwerp via een betrokken bedrijf.

8 Voorstel om: voornemens te zijn een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het afwijken van het bestemmingsplan ‘Gebiedsontwikkeling Havikerwaard Zuid’ ten behoeven van het realiseren van een drijvend zonnepanelenpark in de Havikerwaard Zuid; indien geen zienswijze wordt ingebracht tegen dit voornemen, burgemeester en wethouders te mandateren om te besluiten over afgifte van de verklaring van geen bedenkingen

De raad besluit conform het voorstel.

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Uijthof (VVD) en mevrouw Bosschart (VVD) weer aanwezig zijn.

9 Voorstel in te stemmen met het voorliggende Regionaal Programma Werklocaties

De raad besluit conform het voorstel.

10 Voorstel om in te stemmen met de verklaring van het college van burgemeester en wethouders dat zij maatregelen, als bedoeld in de notitie Vangnetregeling 2017, hebben genomen om tot een tekortreductie te komen als onderdeel van de aanvraag Vangnetregeling 2017

De raad besluit conform het voorstel.

11 Voorstel om vast te stellen de Verordening op de heffing en de invordering van onroerendezaakbelastingen 2018 (Verordening onroerendezaakbelastingen Rheden 2018)

De raad besluit conform het voorstel.

12 Voorstel om vast te stellen de: Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2018 (Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Rheden 2018)

De heer KLOMBERG (D66) legt een stemverklaring af: D66 is blij dat de motie heeft geleid tot aanpassing van de regeling en stemt in met voorstel.

De raad besluit conform het voorstel.

13 Voorstel om vast te stellen de Verordening tot wijziging van de Verordening op de heffing en de invordering van belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2018

De raad besluit conform het voorstel.

14 1. Vaststellen van besluiten naar aanleiding van aan de raad gerichte brieven

De raad besluit conform het voorstel.

2. Notulen van de raadsvergaderingen van 7 november 2017 en 28 november 2017

De notulen van 7 november 2017 en 28 november 2017 worden ongewijzigd vastgesteld.

3. LTA en Lijst van toezeggingen

De raad besluit conform het voorstel.

4. Vaststellen van besluiten naar aanleiding van lijsten van stukken ter kennisneming

De heer KLOMBERG (D66) legt een stemverklaring af bij punt 14.4.1, over organisatieontwikkeling: D66 is blij met het stuk en het positieve advies van de OR, en gaat ervan uit dat het college de aanbevelingen overneemt.
De heer KLOMBERG (D66) deelt mee dat D66 bij punt 14.4.17, motie Schooljeugd, vervolgvragen heeft gesteld.

De heer UIJTHOF (VVD) legt een stemverklaring af bij punt 14.4.17, motie Communicatie met senioren: de VVD is blij met de uitwerking en benadrukt dat communicatie met senioren, ook op papier, belangrijk is.

De raad besluit conform het voorstel.

15 Sluiting

Afscheid

De heer JOCHEMSEN (GB) spreekt als nestor aan het einde van het jaar de raad toe. Er is dit jaar veel gebeurd, bijvoorbeeld in het sociale domein waar de gemeente op de goede weg is maar nog veel moet gebeuren. Hij betreurt het afscheid van wethouder Tjebbe Vugts en wenst hem sterkte en succes. Hij dankt het team van de griffie, de bodes en de catering voor hun voortreffelijke inzet, en collega-raadsleden, ambtenaren en college voor de samenwerking. Hij wenst hen prettige feestdagen. In het bijzonder spreekt hij tot de voorzitter van de raad. De burgemeester heeft het voorzitterschap uitstekend ingevuld. Hij denkt aan de manier waarop zij de kwestie rond asielzoekers heeft opgelost, samen met de raad. Ook herinnerde zij het medeleven bij het overlijden van Piet Wubs. Vooral waardeert hij het dat de burgemeester geen onderscheid maakte tussen bijvoorbeeld de directeur van Gazelle en het inloophuis. De burgemeester heeft nu tijd voor hobby's zoals bridge. Met het oog

daarop biedt hij haar een kaartspel aan zodat zij aan de mooie gemeente blijft denken. Hij bedankt haar en wenst haar en haar familie een goede gezondheid toe.

Burgemeester Van WINGERDEN-BOERS herinnert aan het officiële afscheid morgen, maar dan zit ze zelf niet voor. Ze zegt dat deze raadsvergaderingen voor haar de kers op de taart zijn, dat ze van de beraadslagingen geniet. Dat kan ook omdat de sfeer goed is, iets wat de leden samen maken. Ze zal de saamhorigheid missen. Ze dankt de heer Jochemsen voor zijn woorden. Ze zal haar dagen niet kunnen vullen met bridge maar wil graag in verband gebracht worden met bruggen en bridge. Ze wenst allen een goede kerstperiode en jaarwisseling, en een succesvol 2018.

De VOORZITTER sluit de vergadering.